

مجالس عزال رقیب سرسخت مراسم عروسی در تجملات

آری مرگ حق است، همانا از خداییم و به سوی او باز می‌گردیم! به قول معروف شتری است که در خانه همه کس می‌خواهد اما وای از آن لحظه‌ای که هزینه‌ها از همان ابتدا گریبانگیر خانواده متوفی می‌شود.

این روزها در این گیر و دار مالی، فوت کردن نیز یک مشکل اقتصادی به شمار می‌رود به گونه‌ای که خانواده‌های متوفی باید علاوه بر غم از دست دادن عزیز خود، به فکر تأمین هزینه‌های تمام نشدنی مراسم نیز باشند.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، آری مرگ حق است، همانا از خداییم و به سوی او باز می‌گردیم! به قول معروف شتری است که در خانه همه کس می‌خواهد اما وای از آن لحظه‌ای که هزینه‌ها از همان ابتدا گریبانگیر خانواده متوفی می‌شود.

تمام داستان به اینجا ختم نمی‌شود، هزینه‌های کمرشکنی که پشت سرهم ردیف می‌شوند، دعوت آشنایان و کسانی که قدم رنجه کرده و در مراسم تشییع شرکت داشته‌اند، اگر بدون صرف نهار، راهی منزل خویش شوند حتما گله و شکایتی پیش خواهد آمد.

متأسفانه چشم و هم چشمی و مدگرایی نیز دامنگیر این گونه مراسم شده و اگر خانواده متوفی قدری از تجملات این گونه مراسم کم کنند، بعدها باید تحمل شنیدن حرف و حدیث‌ها را نیز داشته باشند.

این روزها هزینه‌های فوت کردن نیز سر به فلک کشیده

متأسفانه در این گونه مواقع به جای آن که تسلی خاطر خانواده متوفی شویم، نه تنها سربار آنها شده بلکه کنگر می‌خوریم و لنگر می‌اندازیم و تنها کاری که از دستان برمی‌آید تحمیل کردن هزینه‌های سرسام‌آور بر خانواده متوفی است.

در این دوره و زمانه که همه چیز به خوبی رنگ باخته و هیچ چیزی در جای خود نیست، مراسم عزاداری نیز شبیه به مراسمی می‌ماند که در آن بساط شدن غذاهای رنگارنگ، آراسته کردن افراد، موجب می‌شود تنها چیزی که به ذهن انسان خطور نکند یاد خدا، روز قیامت و رهایی از وابستگی‌های این دنیا باشد.

روز پنجشنبه که اکثراً یادی از رفتگان خود می‌کنیم من نیز راهی آرامستان وادی رحمت می‌شوم تا جواب تک تک سؤالات خود را پیدا کنم.

خواهر شهیدی که هم غبار از سنگ مزار برادر می‌زداید و هم غبار از دل، انبوهی از جمعیت که منتظر برای خاکسپاری عزیز خویش هستند هر جا که قدم می‌گذاری عزیزی اشک چشم می‌ریزد.

بی شک اینجا با سکوت عجین شده است، آنها دار فانی را وداع گفته و آرام در کنار هم خفته‌اند. مهربانی، تنها گمشده‌ای است که می‌توان یافت، تعجب نکنید اگر قدری به روزی فکر کنیم که قرار است میهمان خانه ابدی خود باشیم با مهربانی و انصاف با یکدیگر برخورد می‌کنیم تا یادی نیک از خود بر جای بگذاریم.

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: مردگان تان را که در قبرها آرمیده‌اند، از یاد نبرید، مردگان شما امید احسان دارند، مردگان شما زندانی هستند و به کارهای نیک شما رغبت دارند، آنها خود قدرت انجام کاری را ندارند، شما صدقه و دعایی به آنها هدیه دهید.

این بناها برای مردگان!

آنها دار فانی را وداع گفته اند اما این بناهای باشکوه برای افرادی است که دیگر نفس در سینه ندارند. هر کدام از ما ممکن است با دیدن این بناها، تصورات ذهنی مختلفی را پیدا کنیم، جای تأسف است انگار هر چه قبر باشکوه تر باشد و در مقبره های خانوادگی جای گیرد، آخرت نیکی نصیب می شود.

قدم در مسیر نادرست اشرافی گری نهاده ایم و به قبر و شکوه آن، بیشتر از این دنیا و آخرت خود ارزش می دهیم.

در قدم اول، سراغ مدیرعامل سازمان آرامستان های شهرداری تبریز رفته و از نخستین هزینه های متوفی گزارش خود را شروع می کنم.

احد فلاحی، مدیرعامل سازمان آرامستان های شهرداری تبریز در گفت وگو با خبرنگار فارس ضمن تأکید بر اینکه روزانه به طور میانگین حدود ۲۵ نفر دفن می شوند، گفت: در حال حاضر ۴۰ شهید گمنام، ۵۲ تک مزار شهدا و ۲ هزار و ۴۴۳ نفر در مزار شهیدان وادی رحمت دفن شده و ۳ هزار و ۸۷۸ نفر در وادی رحمت و سایر آرامستان های تبریز دفن شده اند.

وی قیمت کفن و دفن را ۲ میلیون و ۵۰ هزار ریال و قیمت غسل و شستشو را ۷۰۸ هزار و ۵۰۰ ریال اعلام کرد و افزود: ظرفیت قبور یک طبقه برای ۲۰ سال و ظرفیت قبور دو طبقه برای ۳۰ سال در نظر گرفته شده است که قیمت قبور طبقه ای از ۶ میلیون ریال تا ۳۰ میلیون ریال متغیر است.

فلاحی با اشاره بر طراحی و ساخت طرح توسعه در شمال غربی سازمان خاطرنشان کرد: طرح فوق در چهار باند در مسیر نفت در حال احداث است که هدف از این طرح، دسترسی آسان به بلوک های طرفین و دسترسی آسان به پارکینگ انتهای این طرح به مسیر جاده تبریز- سهند شده و از طرفی به جاده اتوبان کسای متصل شده و ۹۰۰۰ قبر دو طبقه در بلوکی به اسم موزائیک سازان نیز در حال احداث است.

مدیرعامل سازمان آرامستان های شهرداری تبریز افزود: هدف اصلی از طراحی، نبود مکان مناسب در سطح شهر به علت رعایت شرایط زیست محیطی باعث شده در همان مکان به صورت گسترده و در مکان های مشخص و مسیرهای تعیین شده طراحی و احداث گردد.

وی تصریح کرد: هدف برخی از خانواده ها از ساخت مقبره ، دفن شدن متوفی ها در یک مکان است، در وادی رحمت اکثر مقبره های قدیمی، نرده ای و به صورت ساده ساخته شده اند ولی امروزه ساخت و ساز این مقبره ها توسط خانواده ها متفاوت شده و برخی نیز جهت زینت دهی از سنگ های مرغوب استفاده می کنند. حدود ۲۲۰ مقبره خانوادگی در وادی رحمت موجود است که از سال ۱۳۵۷ کلنگ زنی و تأسیس شده و در حال حاضر نیز زمین جهت احداث مقبره های خانوادگی به متقاضیان واگذار می شود.

فلاحی تصریح کرد : مستندات، قدمت و فلسفه ایجاد مقبره های خانوادگی به یک هزار سال قبل باز می گردد. طبق مستندات در قبرستان وادی سلام که قدمت آن به صدر اسلام باز می گردد، مقبره های خانوادگی از قدیم الایام مستقر بوده است.

لیستی از هزینه های سرسام آور که بالاخره باید از جایی شروع کرد که نوبتی به سراغ آنها می روم، هزینه هایی که خانواده های متوفی چاره ای جز انجام آنها ندارند اما می توان با قدری انصاف و چشم پوشی از فخرفروشی از برخی هزینه های اضافی گذشت.

در این قسمت گزارش، یک مغازه سنگ بری توجه ام را به خود جلب کرد، بدون هیچ سراغش رفتم. ۱۷ سال است که مشغول به این کار است، آن طور که امجدی، صاحب مغازه این سنگ بری گفت، سنگ های ایرانی از جمله سنگ نطنز، دلیجان و همدان از ۳۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان متغیر است.

سنگ های چینی هم درجه یک و دو دارند و قیمت آنها از ۲ میلیون تا ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان تغییر می کند اما در حال حاضر به دلیل تورم موجود و نوسانات دلار، بیشتر سنگ های ایرانی به فروش می رسد، حک کردن تصویر بر روی سنگ قبر نیز قیمتی جدا حدود ۵۰ هزار تومان دارد.

تاج گل های چند میلیونی با عمر یک روزه

تاج گل هایی که قیمت آنها بستگی به شاخه گل ها دارد، این گونه که محمدی، یکی از صاحبان مغازه گل فروشی به ما می گوید، قیمت تاج گل های یک طبقه از ۲۵۰ هزار تومان شروع و به این ترتیب بالا می رود.

اما تاج گل های دو طبقه ای، آن چنان که پیداست بیشتر از تاج گل های یک طبقه ای به فروش می رسد، قیمت این تاج گل ها نیز از ۶۰۰ هزار تومان شروع شده و بالا می رود.

گل های گلابول، لیلیوم، داوودی و ژربرا در تهیه این تاج گل ها استفاده می شود اما هر گل قیمت خودش را دارد، قیمت گل گلابول بین ۳ هزار تا ۲۵۰۰ تومان، گل لیلیوم ۱۰ تا ۱۵ هزار تومان، داوودی ۷ هزار تومان و گل ژربرا ۳ هزار تومان است.

از تاج گل ها که بگذریم، نباید تجملات رستوران را از یاد ببریم، بد نیست سراغ یکی از رستوران های موجود در کلان هر تبریز رفته تا خبری از قیمت غذاها بگیریم.

سرویس کامل جوجه کباب و کباب کوبیده ۳۲ هزار تومان، کباب برگ ۴۵ هزار تومان و مخصوص ۵۵ هزار تومان، این ها قیمت برای یکی از رستوران های تبریز با ظرفیت ۵۰۰ نفری است. آن گونه که شباهنگ، صاحب این رستوران می گوید، بیشتر برای غذای این گونه مراسم، کباب کوبیده سفارش داده می شود البته این رستوران هزینه ای بابت کارت دعوت برای میهمانان نمی گیرد.

این قافله عمر عجب می گذرد دریاب دمی که با طرب می گذرد

نوبتی هم باشد نوبت برگزاری مراسم عزاداری در مسجد است، عزتی مهر، یکی از خادمان مسجد در گفت وگو با خبرنگار فارس، هزینه برگزاری مراسم زنانه و مردانه را حدود ۴۰۰ هزار تومان، هزینه مداح ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار تومان که گاهی به ۵۰۰ هزار تومان نیز می رسد، در کنار هر مراسم عزاداری، هزینه چای، خرما، قند و اعلامیه یک میلیون تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان متغیر است.

با یک حساب سرانگشتی هزینه مراسم شام غریبان، سوم، چهل و سالگرد متوفی حدود ۵ میلیون تومان برآورد می شود.

حجت الاسلام والمسلمین رسول برگی، کارشناس امور مذهبی در گفت وگو با خبرنگار فارس، ضمن تأکید بر اینکه ترحیم در لغت به معنای مهربانی کردن کسی بر کسی، طلب آمرزش کردن، درود فرستادن بر میت است، افزود: باید برگزاری این مجالس مایه دردسر برای خانواده متوفی نباشد، طبق روایتی از پیامبر اکرم (ص)، روح متوفی از ترحم و استغفاری که بازماندگان و دوستان برایش انجام می دهند، خشنود می شود همان طور که انسان زنده از هدیه آوردن دوستانش خوشحال می شود.

وی با استناد به روایتی از پیامبر اکرم (ص) مبنی بر اینکه ارواح مؤمنان هر شب جمعه اطراف خانه های خود می آیند و با صدای غمناک و گریان ندا می کنند ای اهل بیت من، ای فرزندانم، ای پدر و مادر و ای خویشان من، به من ترحم کنید با انفاق یک درهم یا لباسی به فقیر بپوشانید که خداوند هم لباسی بهشتی به شما می پوشاند، ادامه داد: هزینه های میلیاردي که در برخی خانواده ها تا ۱۰۰ میلیون رقم می خورد، از قبرستان گرفته تا سنگ قبر، رستوران، کارت های دعوت و اعلامیه ها قطعاً با چنین تشریفاتی فرد مصیبت دیده در این می ماند که بر مرده خود گریه کند یا بر خرج و مخارج آن. دین به هیچ عنوان اجازه چنین تشریفاتی را نداده است از جمله کراهات، خوردن غذای میت است و از مستحبات است که فردی که از دنیا می رود بر خانواده وی غذا بفرستند.

برگی افزود: مقبره هایی با خرج و مخارج ۱۰۰ میلیونی، به جز فخرفروشی بازماندگان و سؤال و جواب سخت که چرا خرج و مخارج را صرف امور خیریه نکرده اند، نصیب آنان نمی کند و بر شخصی که از دنیا رفته هیچ خیر و منفعتی ندارد. مقبره های خانوادگی قدمت آن چنانی ندارند این اتفاق افتاده که در صورت وجود طایفه و قبیله های مختلف (مقبره قریب در کاظمین) در قسمتی از قبرستان، یک خانواده کنار هم به خاطر مشخص شدن مقبره دفن شوند اما نه با مقبره

الگویی که باید رسانه ای گردد

کارشناس امور مذهبی با اشاره بر اینکه توشه آخرتی که خود شخص می تواند با خود به همراه برد، ارزشی بهتر از شخصی دیگر دارد، این یک حقیقت است ولی متأسفانه در جامعه ما اکثر افراد بعد از مرگ خود وصیت می کنند توشه آخرت یعنی قبل از مرگ بتوان قدم مهم و خیر برداشت، تصریح کرد: با این وجود خانواده هایی هستند که در صورت توان مالی از تشریفات و هزینه های اضافی چشم پوشی کرده و هزینه ها را صرف امور خیریه، کمک به فقرا، خرید جهیزیه برای نیازمندان، می کنند، این یک الگو است که باید رسانه ای گردد.

وی ادامه داد: روایت است روزی امام صادق (ع) در مجلس گروهی عزادار وارد شده و خطاب به آنان فرمود، پروردگار، مصیبت وارد شده بر شما را جبران فرماید، به جبران صبر و تحمل تان پاداش خوبی به شما دهد و شخص متوفی را نیز در سایه رحمت خویش قرار دهد، سپس از مجلس خارج شدند، این روایت بیانگر آن است که باید مراسم ترحیم را به سادگی برگزار کرد. غذا خوردن نزد مصیبت دیدگان از رفتار و کردار زمان جاهلیت است و سنت اسلامی آن است که غذای آنان از سوی دیگران فراهم شود. همان گونه که پیامبر (ص) در مورد جعفر بن ابی طالب (ع) چنین رفتاری را در پیش گرفت.

نیاز مبرم به فرهنگ سازی

محمد کلامی، مدیرکل کمیته امداد آذربایجان شرقی در گفت و گو با خبرنگار فارس ضمن تأکید بر ورود جدی کمیته امداد در بحث تابلوها اظهار داشت: به مرور زمان این طرح با آسیب هایی از جمله اینکه برای مردم سؤال بود که چه بخشی از کمک ها به دست فقرا و نیازمندان می رسد، همراه شد و کمیته امداد سعی کرد این موضوع را به خیریه ها محول کند که در حال حاضر نیز مستمندان به طور جدی در این زمینه فعالیت دارد و اخیراً طرح های جدیدی در قالب تابلوها ارائه می دهد.

وی فرهنگ سازی را در این اقدام مؤثر دانست و افزود: قبل از ورود کمیته امداد و خیریه ها برای جلوگیری از تشریفاتی از جمله تاج گل های چند میلیونی که عمری یک روزه دارند، باید جراید و رسانه ها اقداماتی در زمینه فرهنگ سازی انجام دهند که در حال حاضر چند مؤسسه نظیر مستمندان و نویر در ارائه تابلوها فعال هستند ولی عملاً در جامعه مردم اقبالی به این سمت ندارند.

کلامی با اشاره بر این مطلب که متأسفانه آماده سازی فرهنگی توسط محافل فرهنگی در جامعه ایجاد نشده و تا زمانی که فرهنگ سازی در خصوص این موضوع در جامعه شیوع پیدا نکند حتی اگر به صورت عملیاتی وارد کار شویم، نتیجه ای عاید نمی گردد، خاطرنشان کرد: طی جلسات برگزار شده باید در وهله اول فرهنگ سازی صورت گرفته، باید توسط امام جمعه محبوب تبریز به دلیل نفوذ اجتماعی بالا، رسانه ها و نخبگان جامعه در راستای فرهنگ سازی کمک حال ما باشند، معتقدیم نباید هرگونه اقدام توسط کمیته امداد انجام گیرد بلکه با حمایت از خیریه ها باید برخی از کارها را به خیریه ها محول کنیم تا انجام دهند اما متأسفانه مردم استقبال نمی کنند.

خواستیم کج بنشینیم و راست بگویم، این روزها که خوی اشرافی گری و فخرفروشی را همراه همیشگی خود ساخته ایم، بی شک در تمام جریانات زندگی آن را شاهد خواهیم بود، به گونه ای که حتی برپایی تجملات در مراسم عزاداری ها را شأن و منزلتی برای خود به حساب می آوریم و بدان فخر می فروشیم، بد نیست برای چند لحظه ای هم که شده فکر کنیم واقعا چه لزومی دارد که مخارج متوفی حتی از خرج و مخارج عروسی هم سبقت بگیرد.

یکی از راه هایی که می تواند به این معضل خاتمه بخشد، کاهش نرخ تورم در جامعه، فرهنگ سازی همچنین حذف چشم و هم چشمی و عادت به ساده زیستی است که همواره باید بدان توجه کرد.